

ΟΝΟΥΜΑΞ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Δ.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 16 του Απριλίου 1946

ΓΡΑΦΕΙΑ: Αρμός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 194

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΦΥΛΛΟ:

ΛΑΖΑΡΟΣ ΒΕΛΕΛΗΣ. Happy Hampstead.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Κοιμήματα.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ. Θουκυδίδης.

ΕΡΜΟΝΑΣ. Κοιμικές αναποδιές («Νέα ποιήματα» του Μαρτιζώκη—'Η α' Αγία» του Χρηστοβασιλή).

ΕΙΡΗΝΗ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. Από τον κόσμο του σαλονιού—Συμφορές.

JUDAS ERRANT. 'Ο Παράς (τέλος).

ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ. 'Επιστήμη πρωτομάθητη—'Αθρόπινος Μηχανισμός (συνέχεια).

Φ. Α. Γερά κορμιά.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ. Κάτου από την όψη (συνέχεια).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ. Νησιώτικα δηγήματα—'Ο Κούτοαβλος.

ΣΤΑΘΗΣ ΔΗΜΑΣ. Κουβέντες με τον πιπί μου.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Βαρλέντης. Βελή Γκέκας.

Δ. Π. Τ. Φαινόμενα και Πρόματα ('Ο λόγος του Διαδόχου—'Ολα γύρω σου είναι φως...—Κρητικοί και Νεγρεπόντες—'Η 'Επιτροπή—Οί Μακεδόνες—Βλάχικα γούστα).

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ—ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΛΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΓΕΡΑ ΚΟΡΜΙΑ

Στο Στάδιο—νά με συμπαθάτε—δεν είδα τους Προγόνους μου, αφού καλά καλά ή 'Ιστορία δέ μευ τὸ λείει και ποιοί είναι. Δεν είδα τους ἀρχαίους ἀθλητές, δεν είδα τους ἀρχαίους 'Ολυμπιονίκες. Αἰῶνες κ' αἰῶνες τώρα ἀναπαύονται οἱ παλικαράδες αὐτοί κ' ἐγὼ δὲ θὰ γίνω ταφογδύτης νάνοιξω τους τάφους τους και νά στολιστώ με τὰ δικά τους, τὰ ἐντάφια στολίδια. Ἐγὼ στὸ Στάδιο είδα τους Νορβηγούς και τους Σουηδούς και τους ἄλλους ἀθλητές, δικούς μας και ξένους, είδα δηλ. ζωντανούς και καλοκαμωμένους ἀθρώπους και τους χεροκρότησα με δλη τὴν καρδιά μου—και χεροκροτώντας τους τδνωσα πὼς εἶμαι ζωντανός ἀθρῶπος και περηφανεύτηκα.

Οἱ Βορεινοί, πὸν δυὸ ἀλάκαιρες μέρες, τίς πρώτες τῶν ἀγώνων, βασιλέψανε στὸ Στάδιο, δὲ μᾶς φέρανε δῶ τους προγόνους τους γιὰ νά μᾶς θαμπώσουνε. Μᾶς φέρανε τὰ γερά τους τὰ κορμιά, τὰ ἄμωρα τὰ νιάτα τους, τὴ γοργοπετούσα λεβεντιά τους, τὴν πλέρια τέχνη τους και μπορούσανε νά φωνάζουν, ὅτα χιλιάδες θεατὲς τους ἀποθεώσανε με τὰ χεροκροσμάτά τους.

—Σὰς θαμπώνουνε τὰ κορμιά μας; Ἐμεῖς με τὰ χέρια μας τὰ φτιάσαμε τέτιχ πὸν τὰ βλέπετε.

Και δὲν εἶναι, θαρρῶ, μικρὸ πρᾶμα ἡ Ἀυτοδημιουργία νά φτιάσεις τὸ κορμί σου γερό, γιὰ νά μπορέσεις νά καλοδεχτείς αὐριο τὴ γερὴ ψυχὴ πὸν θάρθει νὰν τὸ κατοικήσει. Κάτι τέτιο λέγανε οἱ ἀρχαίοι 'Ἐλληνες και κάτι τέτιο ἀποδείχνουνε δλοφάνερα σήμερα με τὰ γερά κορμιά τους οἱ ἀληθινοί ἀπόγονοί τους, οἱ Βορεινοί.

Γιατί μὴ θαρρείς ἀπόγονοί τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων εἶναι κ' ἐκεῖνοι πὸν κληρονομήσανε τὴν ψυχὴ τους, κ' ὄχι μοναχὰ κείνοι πὸν κληρονομήσανε τὰ χῶματα και τίς πέτρες τους. Μπορεῖ οἱ δεῦτεροι νάναι και οἱ ἀληθινώτεροι ἀπόγονοι, κ' ἄς μὴν τὸ λένε, κ' ἄς μὴν καμαρώνουν ὅσο οἱ πρώτοι γι' αὐτό. Και στὰ ὕστερα ἕνας φυσικά σπάταλος γιὸς ὅσα κ' ἂν κληρονομήσει ὅαν τὰ σκορπίσει στοὺς τέσσερεις ἀνέμους και θὰ τρέξουν οἱ δουλευτάρηδες γειτόνοι του νὰν τὰ μαζώξουν. Ἔτσι τὸ πάθαμε κ' ἐμεῖς. Τὴν πλοῦσια κληρονομία μας τὴ σπαταλήσαμε ἀνόητα, προσπαζόντας με Προγονική Δόξα και λιβανίζοντας Ἱερὸς Σινός. Και στὸ ἀναμεταξὺ οἱ φιλότιμοι γειτόνοι δουλέψανε κ' εἶναι σήμερα πλοῦσιοι με τὸ δικό μας τὸ βιδε, ἐνῶ ἐμεῖς λιμάζουμε και τὸ ψωμί. Ἦνα μερτικὸ τῆς κληρονομίας μας τδχουνε σήμερα οἱ Βορεινοί και τὸ χαίρουνται. Ἄς δουλέψουμε νὰν τους τὸ πάρουμε, γιατί με τὸ «δῶσε μου, ἀφεντικὸ, ὅ,τι μοῦ πῆρες», δὲ γίνεται τίποτα· χρειάζεται δουλιὰ και δουλιὰ.

Ἄντι λοιπὸν νά σαλιαρίζουμε λόγια κούφια, ἀεροφουσκωμένα, δίχως νόημα, πὼς «ὁ Μέγας Πᾶν δὲν ἀπέθανε» και πὼς «τὰ νερά του Κλαδέου και του Ἄλφειου νανουρίζουν τὸν ὕπνον τῶν θεῶν και τῶν ἡρώων», ἄς βάλουμε μυαλὸ πιά κ' ἄς δουλέψουμε. Αὐτὸ τὸ μεγάλο μᾶθημα μᾶς δίνουν οἱ Ὀλυμπιαοί Ἀγῶνες κ' ἀξίζει, μὰ τὴν Ἀλήθεια, νά κερδίσουμε κ' ἐμεῖς ἀπ' αὐτούς ἕνα μᾶθημα.

Φ. Α.

ΜΥΣΤΙΚΑ ΜΙΛΗΜΑΤΑ

(Τὸ δημοσίεψε τὸ «Νέο Ἄστυ» στὸ ἔξοχο πανηγυρικὸ του φύλλο τῆς περασμένης Κυριακῆς).

Ἡ Μοῦσα τοῦ ὕμνου

Παλάτι, θέατρο, ναός; 'Ο,τι κ' ἂν εἶσαι, ὦ θείμμη! Ἡ ἀρχαία ψυχὴ σὲ κατοικεῖ;

Τάχα τὸ μάρμαρο ἢ αὐτὴ στοὺς γόρους σου εἶσι λάμπει;

'Ολύμπιος ὕμνος μέσα μου πελεῖται. Τρέχω ἐκεῖ.

Ἡ Μοῦσα πὸν στοχάζεται

Κορφοῦλες μὲ τὰ πλάγια σας κλιμακωτά, πὸν ἢ χλὴ Φύτρανε ἀπάνω σας λιγνή, και ζούσατε, ὦ τί κρῖμα! Δὲν εἶστε πιά. Και μέσα μου ζυπνᾶται τὸ μυρολόι. Τώρα τὸ πλοῦσιο μάρμαρο σὰς ἔθαψε· εἶναι μνήμη.

Ἡ Μοῦσα τοῦ ὕμνου

Γύρισες πίσω, πάγκαλη ψυχὴ,
ἤτη μιά τὴ γῆ τὴ μοναχὴ,
Ποῦ σοῦ τὴ δώσαν οἱ θεοὶ πατρίδα και θρονὶ σου;
Σὰν τὸ καπλάνι λύγησε, κορμί, σὰν πέρα στήσου.

Ἡ Μοῦσα πὸν στοχάζεται.

Θρονὶ τῆς και πατρίδα τῆς; Τάθνατα και θεῖα
Παντοῦ σὰν τᾶτρα δείχνονται, παντοῦ σὰν τὰ στοι-
χέια,

Παντοῦ ὅπου στέκουν τὰ καλά, τάληθινὰ, τὰ ἀραιὰ.
'Οπου βωμοὶ εἶν' ἡ Ζωὴ κ' ὅπου θεοὶ ἢ Ἰδί.

Ἡ Μοῦσα τοῦ ὕμνου

'Αρχαία ψυχὴ, στοῦ πρώτου σου κορμοῦ τὰραξοδὸλ
Γύρισες πίσω; Ἄνίστησε τὴν ἀκριβὴ σου πόλη;
Μαζὶ σου ἔλα τᾶνάστησε; Ἀκούω τοῦ Σοφοκλῆ σου,
Καθὼς πρωταγρικῆθηκα, τὸ μιλῆμα, στὴ γῆ σου.

Ἡ Μοῦσα πὸν στοχάζεται.

Γυρίζουν δλα ἀλλάζοντας. Κ' ἐγὼ ἔκουτα μιά μέρα
Κάποιο τραγοῦδι τοῦ βουνοῦ πὸν ἔλεγε τὸ στόμα
Και τῶπαιζε συντροφικὰ χωριάτισσα φλογέρα,
Και μέσα του σὲ ξάνοιξα κ' ἐμπρός μου σ' ἔχω ἀκόμα,
'Αρχαία ψυχὴ, νά πολεμᾶ; μὲς' στὸ τραγοῦδι ἐκεῖνο
Γιὰ νά ὑψωθῆς, κορδαλὸς, γιὰ νά φυτρώσης κρῖνο.
Τᾶηδόνι πάσι τοῦ Κολωνοῦ και εἶν' ὄνειρο ἢ λαλιὰ
[του,

Βιβλία, τοῦ κάλου, λείψανα, και τῆς σοφίας ἢ βρῦση...
Και μιά φλογέρα εἶναι γραφτὸ με νέο σκοπὸ ἔδῶ κίτου
Νά ξαναδράξῃ τὸνειρο και νά τὸ ξαναζήση.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ.

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΑΝΙΨΙΟ ΜΟΥ

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Δικός μας λοιπόν ὁ πρώτος Ὀλυμπιονίκης...

ΕΓΩ. Και δικός μας νά μὲν εἶται δὲν πᾶραζε· μικρὸ τὸ κακό.

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Μὰ τί; Δὲν πρέπει νά πάρουμε κ' ἐμεῖς ἕνα βραβεῖο;

ΕΓΩ. Ἐνα; Μακάρι νὰν τὰ παίρναμε ὅλα... Μὰ κ' ἂ δὲν τὰ πάρουμε...

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Δὲ σὲ καταλαβαίνω.

ΕΓΩ. Θὰ με καταλάβεις. Ἄ μᾶς νκούσανε οἱ Ἑγγλέζοι κ' οἱ Γερμανοὶ στὴ σκοποβολὴ θαρρείς θὰ ζημιωνόμαστε;

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Χρ!

ΕΓΩ. Ἡ πατρίδα μας ὅταν πληθυσμὸ εἶναι νά ποῦμε μιά ἐπαρχία τρίτης ἢ τέταρτης σειρῆς τῆς Ἀγγλίας και τῆς Γερμανίας. Ἐνα λοιπὸν Κράτος σὴν κ' αὐτὰ ἔχει νά διαλέξει ἕνα δυὸ σκοπευτὲς καλοὺς μέσα σὲ τόσα μιλιοῦνια κατοίκους. Και δὲν τοῦ εἶναι δῦσκολο νὰν τοὺς βρεῖ. Τὸ ἴδιο μπορούμε νά ποῦμε και γιὰ τᾶλλα τᾶγωνίσματα.

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Ἴσα ἴσα αὐτὸ λέω κ' ἐγὼ· και γι' αὐτὸ δὲ ἡ νίκη μας στὴ σκοποβολὴ ἔχει μεγάλη σημασία.

ΕΓΩ Δέ λέω, όχι μ'ά θάχε· άκόμα μεγαλύτερη σημασία ή νικώσαμε σ' ένα άλλο άγώνισμα.

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Στο Μαραθώνιο δρόμο;

ΕΓΩ. Για όνομα του Θεού, μή μου θυμίσεις τό σ' με τό αδερφάκι του τό 911

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Τότε σ'ε ποιδ άγώνισμα;

ΕΓΩ. Στο άγώνισμα του πολιτισμού. Σήμερα, ξέρω το, νά σ'ε τί άγωνιζόμαστε οι Ρωμιοί μπροστά στους Εύρωπαίους. Άγωνιζόμαστε νάν τους δείξουμε, τώρα πού τους φιλοξενούμε στην πατρίδα μας, πώς είμαστε άθρόποι ήσυχoi, εύγενικοί, τίμιοι, πού ξέρουμε νά σεβόμαστε τους ξένους και πώς άποχτήσαμε τά προσόντα νά κρατήσουμε για πάντα [τους 'Ολυμπιακούς άγώνες στην πατρίδα μας.

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. Και λές νάν τό πάρουμε ένα τέτιο μεγάλο βραβεύ;

ΕΓΩ. 'Ισαμε την ώρα τουλάχιστο! έτσι φαίνεται.

Ο ΑΝΙΨΙΟΣ ΜΟΥ. 'Α λείπανε τά σφυρίγματα και τά γιούχα της Πέμπτης...

ΣΤΑΘΗΣ ΔΗΜΑΣ

HAPPY HAMPSTEAD

Εύτυχισμένο τό λένε τό διαμέρισμα της Λόντρας όπου κάθουμαι, και τ' αξίζει όχι τόσο γιατί μέσα σ' αυτό έχουν τά σπίτια τους οι καλλίτεροι νοικοκυρτοί της πρωτεύουσας πού κερδίζουν ή κέρδιζαν μιά φορά τις λίρες με τό τσουβάλι, όσο επειδή είναι ή πιό παστρικά και υγιεινή ένορία. 'Απάνου στο βουνήσιο αυτό μέρος οι θάνατοι είναι πιό όλιγοστοί παρά όλουθε· κάθε λίγο και πολύ ή ούρανός μας δείχνει κάμπουσες γαλάζιες όργυιές και στολίζεται με άσπρα συγγεφάκια πού θάταν νά τρελλαθείς άνίως και δέν είχαν λαδιές σκορπισμένες ιδώ κ' εκεί. 'Ο ήλιος μας γλυκοχαϊδεύει, και τό βράδυ έχουμε τό φεγγάρι με την άσημένα του όμορφάδα—τό δικό σας αυτού πέρα είναι χρυσό, κι' ός προσέχουν οι ποιητάδες σας όταν βμιλούν για τή νυχτοβασίλισσα νά μην άντιγράφουν τους ξένους— και τό καθαροπλυμένο κοπάδι των άστρων.

Οι ντόπιοι θιαμάζουν και τό βασίλειμα του ήλιου, για μας όμως τό θέαμα είναι τόσο φτωχό πού γεννάει μονάχα πόθο και μελαγχολία μέσ' στα σωθικά μας. 'Η άτμοσφαίρα είναι πολύ άλαφρή, και όταν από τό κέντρο της πολιτείας άνεβαίνεις ιδώ άπάνου με τον ύπόγειο σιδερόδρομο ή με τό αυτοκίνητο πού κόβει δρόμο σαν χφταστο πετούμενο, νιώθεις μεγάλη διαφορά στην άνάσα και λές πώς βρίσκεσαι σ' άλλον κόσμο. Αυτός είναι ή λόγος πού ένώ

στις περισσότερες ένορίες της Λόντρας τά άδεια' σπίτια όσο πάει άξάνουν, ιδώ πέρα όλο χτίζουν και πάντα χτίζουν. Και ή καταχνιά σ' αυτό τό ψήλωμα φέρνεται με διακρίση· μερικές φορές όπου είναι παντού πηχτή και μαύρη σαν πίσσα, ιδώ ντένεται άσπρα, ή είναι φτενή και σ' άφίνει νά βλέπεις μπροστά σου. Κάποτε μάλιστα έρχεσαι από μακριά και άμα ρωτάς έν την τάδε ώρα την είδαν τή σκοταδερή σου άποκρένονται μην όνειρέφτηκες.

Χτίρια με μεγάλη αρχιτεχτονική τό Hampstead δέν έχει διόλου, είναι όμως ώραία νά τά βλέπεις με τά κοκκινέλλικα τούβλά τους άνέγγιχτα από καπνίλα, και έπειτα από μιά βροχούλα πού φεύγει κ' ή σκόνη σούχουν κάτι παρουσία κοπελλήσια πού χαιρέσαι νά τά κοιτάξεις. Στις άριστοκρατικώτερες συνοικίες είναι όμορφο ένα καντήλι πού φέγγει στο έμπα του σπιτιού βαθιά κάμπουσα μέτρα από τό μπροστινό περιβόλι, και τό ήσυχο φώς με την λασάλαγη γαλήνη σ'ε κάνουν και μνήσκεις μαγεμένος. 'Απάνου στο κορφοβούνι έφτειασαν πλατεία με τεχνητή λίμνη στη μέση, όπου γίνονται παγοδρομίες σαν πής· τό νερό—φέτος ούτε μιά φορά—ή πλέον χθειες βαρκοϋλες και παραβάκια όπου τά πέταξαν μέσα άγόρια και παλληκάρια, κολυμπούν σκύλοι ή μπαίνουν διαβατικά κάρρα με τά άλογά τους για νά πλυθούν οι λασπωμένες ρόδες, ένώ σ'ε μιά κόχη παίζει ή μουσική, σ'ε μιάν άλλη μιά θρησκευτική έταιρεία ψέλνει ύμνους και κηρύχοντας τό Βαγγέλιο μαζεύει δεκάρες—ένα ώρισμένο ποσό πριν τό κουνήσει νά φύγει,—πιό πέρα παρασταίνουν ή Φασουλής με τον Περικλέτο βάζοντας κ' ένα σκυλάκι μέσ' στο θλασο, κι' άλλου πάλε κάποιος κουταλιανός ασκώνει μεγάλη βάρη και ρηγορεύει άπάνου στην τέχνη του.

'Εκει άπάνου 'Ερωτόκριτοι, άληθινοί και κάλπικοι, άνταμώνουν με 'Αρετούσες όμοιες λογής, την καθημερινή άν είναι πλούσιοι και άκαμάτιδες, τις γιορτές άν είναι από τον κόσμο πού δουλεύει, και προβατώντας μαζί γιομίζουν τον άέρα ζαχαράτες άνοησιές κατεβαίνοντας είτε δυτικά σ' ένα μικρό και καθαίο χωριουδάκι είτε άνατολικά κατά τό μέρος του Hargrow σ' ένα πάρκο πού είναι τό καμάρι της Λόντρας και ίσως είναι τό πιό όμορφο άπ' όσα υπάρχουν στην οικουμένη. 'Ονομάζεται Golder's Hill, και τόφτειασαν πρό δέκα χρόνια, όταν πέθανε ή ιδιοκτήτης και τό χφησε σ'ε χτμήμα του πού είτουν για ένα μικρό ποσό—κάμπουσες χιλιάδες λίρες για τά παιδιά του—στη δημαρχία της ένορίας. 'Ο,τι ξε-

χωρίζει αυτό τό πάρκο άπ' όλα τά άλλα είναι πού βάσταξαν όσα μπόρεσαν από τή φυσική τοποθεσία και δέν έχάλασαν τό βουνήσιο σκίδιο του, μόνο τό άφησαν καθώς είτουν, διαιρημένο σ'ε τόσα κομμάτια όπου καθένα τους μοιάζει σαν πελώρια σάλα μετά σ' άπέραντο χτίριο. Χτίριο πού τό χειμώνα φαίνεται έρημο και άκατοίκητο, πού ζωντανεύει όμως με τά καλοκαίρια και φαντάζει σαν πλουμιστό παλάτι· νύφης πλούσιες και ροδοζυμωμένες.

Τίποτε στον κόσμο δέν αξίζει περισσότερο από τό θέαμα αυτού του πάρκου τον άλωνάρη, τον κειρό ήπυό κάθε λούλουδο ιδώ πέρα είναι στην άκμή της ζήσης του, όπου κάθε δέντρο στολίζεται με όλο τό φύλλωμά του και μεγαλώνει εξαδιπλα και όχταδιπλα μπροστά στα μάτια σου, όπου φυτά φερμένα από κάθε ήκη της γής άπλώνουν όλη την όμορφάδα τους σ'ε χρώματα και μορφές, και περπατείς βήμα βήμα και στέκεσαι για νά θιαμάξεις τόνα, νά καμαρώνεις τάλλο, και δ'ε σου σώνει μιά μέρα άτέλειωτη για νά π'ες από τό έμπα στο έβγα ενός τόπου πού λίγους μήνες πριν τότε διασκελιζες σ'ε μισή ώρα πέρα για πέρα.

*

'Εννια μας, ζυγώνουν οι λαμπρές ήμέρες και θ'ε ξαναπάω νά ιδώ την κυράτσα με όλα τά κάλλη της. 'Αν τύχει κ' έβρω αυτού κανέναν πινελλή παρκίζοντας νά ζωγραφίσει μερικές από τες χάρες της, ή άπραστέκομαι κοντά του για νά τες άπολάψω κ' έγώ, κι' ός με πούν άδιάκριτο. Γιατί άλησιμόνησα νά σ'ε τό π'ω—και ποιός άραγες δέν τό μάντεψε μόνος του;—πού στην ένορία μας κάθονται οι σπουδαιότεροι καλλιτέχνες πούχει ή 'Αγγλία. Θ'ε μάθετε όμως από μένα έν' άλλο πού δέν μπορείτε νά τά ξέρετε, κι' αυτό τάλλο είναι ότι άνάμεσα στους καλλιτέχνες είναι κ' ένας δικός μας, ή 'Αλέξαντρος Ρώσσης, πού γεννήθηκε ιδώ και παραπάνου από εξήντα χρόνια στους Κορφούς όπου ή πατέρας του, ή σιδε Μάρκος είτουν δικαστής και συγγραφέας, έχοντας στενή φιλία με τό 'Ιούλιο Τυπάλδο, με τους Βαλαωρίτηδες και με τους άλλους φυσικά πού βαστούσαν τις πρώτες θέσεις στην κοινωνία των Κορφών, της Ζάκυνθος και άλλου στα 'Ερτάνησα. Είτουν εννιά χρονών ή 'Αλέξαντρος πού οι φημερίδες άρχινησαν νά πούνε γι' αυτόνε πώς θ'ε τιμήσει την 'Ελλάδα, ή δ'ε Μάντζαρος πού γράφε τή μουσική για τον 'Εθνικό 'Υμνο τον ήθελε συχνά σπίτι του, τον όνόμαζε μικρό δια-

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

89. Γιατί οι 'Αθηναίοι με τέτιον τρόπο κατάντησαν ως στα περιστατικά όπου μεγάλωσαν. 'Όταν οι Μήδοι, νικημένοι στη στεριά και θάλασσα από τους 'Ελληνες, τραβήχτηκαν όχ την 'Εβρώπη, κι' όσοι τους καταφύγανε με τά καράβια στη Μυκάλη καταστράφηκαν εκεί, τότες ή Λεωτυχίδας (49) ή βασιλιάς των Λακώνων, πού άρχήγεθε στη Μυκάλη τους 'Ελληνες, πήρε τους Πελοποννησιώτες συμμαχους και τραβήξε για την πατρίδα. Οι 'Αθηναίοι όμως κι' οι 'Ιωνες με τους 'Ελλησποντινούς συμμαχους, επαναστατημένους τότες από τον Πέρση βασι-

(49) Λεωτυχίδης. Γράφε δωρικά Λεωτυχίδας, όπως Λεωνίδας, Βρασιδάς, Στενελάδας, Κλεαρτίδας, 'Επιτάδας.

λιά, έμειναν πίσω και πολιορκούσαν τό Σηστό με τους Μήδους μέσα. 'Εκει ξεχειμόνικσαν και πήραν τό Σηστό άφου τον άδιασαν οι βαρβάροι, κι' έπειτα οι στρατοί πύμισαν όχ τον 'Ελλησποντο ένας ένας για τά μέρη τους. Των 'Αθηναίων πάλι ή λός, άμα τους τραβήχτηκαν οι βαρβάροι από την 'Αττική, άρχισαν άμέσως και τά γυναικόπαιδά τους μ' ή τι πράμα τους σώθηκε τά κουβαλούσαν πίσω άπ' όπου τάχαν άσφαλίσει, κι' έτοιμάζονταν νά ξαναχτίσουν την πολιτεία τους και τό τειχί. Γιατί κάπου λίγα μέρη του καστρόγυρου έστεκαν άκόμα, και τά σπίτια τους είτανε ρηγιμένα τά περισσότερα, ιδών τά λίγα όπου πέζεψαν οι άρχόντοι των Περσών.

90. Κι' οι Λάκωνες, άμα πληροφορήθηκαν τους σκοπούς τους, στείλανε γερόντους (50), μέρος γιατί κι' οι ίδιοι προτιμούσαν τους 'Αθηναίους νά μην είναι τειχιμένοι, μήτε εκείνοι μήτε κανείς, περισσότερο όμως επειδή τους παρακινούσαν οι συμμαχοί τους, τρομαγμένοι από τό μεγάλο των 'Αθηναίων ναφτικό, πού πριν δέν είχαν, κι' από την παλικαριά τους ή πως τή δείξανε στο Μηδικό τον πόλεμο. Και τους παρακαλούσαν νά μην τειχιστούνε, μάλιστα και

των άλλωνών έξω από την Πελοπόννησο τους καστρόγυρους όπως έστεκαν άκόμα νάν τους γκρεμίσουνε μαζί τους—χωρίς όμπρός τους νά δείχουν την καθαφό άφορμή (51) και τή δυσπιστιή του νου τους, παρά πώς τάχα ή βαρβάρος έν ξαναπλάκωνε, έτσι δ'ε θάβρισκε πουθενά μέρος άσφαλισμένο, όπως τώρα έτυχε με τή Θήβα, όπου νά πατάει—κι' έλεγαν ή Πελοπόννησο πώς τους έφτανε δλωνών ως μάννα και ποδισμού και προσβολής. Και στους Λάκωνες, σαν είπαν άφτά, τους άπάντησαν οι 'Αθηναίοι σύμφωνα με γνώμη του Θεμιστοκλή, πώς θ'ε στείλουνε στη Σπάρτη γερόντους νά συζητήσουν την πρότασή τους, και τους προβόδισαν άμέσως· έπειτα πρότενε ή Θεμιστοκλής νά σταλθεί ή ίδιος στη Σπάρτη μιά ώρα άρχύτερα, μ'ε νά εκλέξουν κι' άλλους συγγερόντους του, δίχως όμως νάν τους στείλουν έφτός, παρά κρατώντας τους πίσω τόσο, ως πού ν' άνεβάσουν άρκετά τό τειχί σ'ε ύψος ίσα ίσα διαφεντέψιμο (52), και τότες είπε νά τειχίσουν όλοι σύψυχοι όσοι βρίσκονται στην 'Αττική—άντρες, γυναίκες, παιδιά—χωρίς νά λυπηθούν κανένα χτίριο—θ'ε ιδιωτικό θ'ε δημόσιο—χρήσιμο

(51) τό μ'εν βουλόμενον. Τή θέλησή τους όμως την είδειξαν οι Λάκωνες· την άληθινή αιτία δ'ε θέλανε νά δείξουν. Νομίζω τό μ'εν όν.

(52) ώστε άπομάχεσθαι. Πρβ. 2 όσον άποχ'έν.

(50) ήλθον πρεσβείαν. Χαλασμένο. 'Ισως μοναχά ήλθον.